

NAZIV KOLEGIJA: Hrvatski jezik

MODUL: Vježbe iz hrvatskog jezika

Opći podaci

NOSITELJ/ICA:	Prof.dr.sc. Živko Nižić
IZVODITELJ/ICA:	Ivica Antić, prof., asistent
GOSTUJUĆI NASTAVNIK/ICA (ukoliko je predviđen/a)	
GODINA/SEMESTAR:	2. godina/ 3. semestar
STATUS KOLEGIJA:	obvezatni
STUDIJI/NA KOJIMA SE KOLEGIJ IZVODI:	Preddiplomski prevoditeljski studij talijanistike
NASTAVNI JEZIK:	hrvatski

ISHODI UČENJA

Nakon završenog kolegija studenti će biti sposobni:

- prepoznati i objasniti temeljne jezikoslovne pojmove
- prepoznati, razlikovati, objasniti i raščlaniti fonetske i fonološke jedinice hrvatskog standardnog jezika (akustička i artukulacijska svojstva), slogotvornost i prozodijsku strukturu
- prepoznati i objasniti morfološke pojmove i odnose; locirati, obrazložiti i primijeniti morfonološke promjene
- razlikovati gramatičke kategorije promjenjivih vrsta riječi te ih znati funkcionalno primijeniti;
- razlikovati tipove odnosa među sastavnicama spojeva riječi
- prepoznati gramatičku sinonimiju i homonimiju
- analizirati sintaktičko ustrojstvo rečenice
- prepoznavati i razlikovati vrste rečenica
- razlikovati, protumačiti i primijeniti leksičko-semantičke pojave i odnose
- identificirati, razlikovati i usporediti frazeološke pojave
- obrazložiti razloge jezičnog posuđivanja, kategorizirati posuđenice te ih pravilno pisati
- poznavati tvorbene uzorke te ih objasniti
- razlikovati i primjenjivati funkcionalne stilove
- poznavati leksikografske kategorije i znati se služiti referentnom literaturom
- poznavati osnovna obilježja hrvatskih narječja, njihove međusobne razlike i odnos prema standardu
- poznavati razvojne faze te obilježja jezika i pisma od početaka pismenosti do današnjih dana

Nastava hrvatskog jezika pomaže u razvoju generičkih kompetencija potrebnih za prijenos i primjenu znanja, sposobnosti i vještina iz područja hrvatskog jezika u općem i transdisciplinarnom opsegu.

Interpersonalne kompetencije:

Očekuje se sposobnost kritičnog i samokritičnog promišljanja; sposobnost komunikacije sa stručnim i nestručnim osobama; zrelost interakcije i suradnje; uvažavanje raznolikosti i multikulturalnosti, naročito osjetljivosti za jezične različitosti; razvija se sposobnost timskog i interdisciplinarnog rada i djelovanja u međunarodnom kontekstu zahvaljujući poznavanju jezičnih i komunikacijskih pojava i odnosa u hrvatskom jeziku primjenjivih u međujezičnim dodirima.

	Instrumentalne kompetencije: Razvija se sposobnost analitičkog i sintetičkog razmišljanja; razvija se sposobnost ovladavanja općim znanjem struke na adekvatnoj razini; sazrijeva sposobnost usmenog i pismenog komuniciranja na materinskom jeziku, kao i na nekom drugom jeziku; usvaja se sposobnost planiranja i vladanja vremenom zahvaljujući usustavljenom kontinuitetu učenja i pohađanja nastave; unaprjeđuju se vještine upravljanja informacijama različitih izvora temeljem poznavanja suštinskih i univerzalnih komunikacijskih vrijednosti jezika; usvaja se sposobnost rješavanja kompleksnijih problema, osobito jezične naravi. Sistemske kompetencije: Razvijaju se sposobnosti praktične primjene jezikoslovnih znanja, istraživačkih i stvaralačkih vještina; unaprjeđuju se sposobnosti daljnjeg učenja i permanentnog napredovanja; razvijaju se kvalitete samostalnog djelovanja, inicijative i želje za novim postignućima na stručnom i širem planu.
--	---

Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave

SATNICA: XP + XS + XV	ECTS KOEFICIJENT OPTEREĆENOSTI STUDENTA/ICE:
30V	3

Sadržaj kolegija i kompetencije koje studenti stječu polaganjem kolegija

SADRŽAJ KOLEGIJA	Kolegij se bazira na jezičnim vježbama što obuhvaćaju normirane sadržaje iz fonetike, fonologije, morfologije, sintakse, leksikologije te pravopisa uvažavajući jezičnu fleksibilnost, varijabilnost i pojavnost u svim funkcionalnim stilovima. Na vježbama pretežno pismenog tipa ponavljaju se, produbljuju i proširuju potrebna jezična znanja primjenjiva u formalnoj i neformalnoj komunikaciji. Paralelno s tim, kao i u posebnom nastavnom okviru, obrađuju se sadržaji iz povijesti hrvatskog standardnog i književnog jezika.
CILJEVI KOLEGIJA	Cilj je kolegija produbiti, nadopuniti, reorganizirati i steći nova znanja o hrvatskom jeziku kao i jezičnoj znanosti općenito. Sve to treba poslužiti kao temelj za daljnju jezičnu nadogradnju očekujući da će osnovna znanja iz hrvatskog jezika biti primjenjiva u učenju jezikoslovnih pojava i odnosa u drugim jezicima. Produbljivanje, nadogradnja i stjecanje novih jezičnih spoznaja prvenstveno se temelje na ovladavanju normiranim kategorijama iz područja fonetike, fonologije, morfologije, sintakse, leksikologije i pravopisa te na poznavanju povijesti jezika.
KORESPONDENTNOST I KORELATIVNOST KOLEGIJA:	
Odgovarajuća korelacija s jezikoslovnim kolegijima studija talijanistike i kroatistike te s kolegijima povijesti jezika spomenutih studija.	

Raspored rada

1. tjedan	Povijesni pregled hrvatskog jezika. Normativni priručnici.
2. tjedan	Pravopisna pravila. Veliko i malo slovo. Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi. Pravopisni

	znakovi i razgodci.
3. tjedan	Glasovi č, ć, dž, đ. Alternacije ije/je/e/i.
4. tjedan	Fonetika i fonologija. Glas i fonem. Alofon. Glasovna dioba. Raspodjela fonema. Naglasni sustav.
5. tjedan	Morfonologija. Fonološki i morfonološki uvjetovane alternacije. Morfologija. Morfem. Morf. Morfološka analiza. Gramatička i leksička svojstva.
6. tjedan	Promjenjive vrste riječi te odgovarajuće gramatički kategorije i odnosi.
7. tjedan	Nepromjenjive vrste riječi.
8. tjedan	Tvorba riječi. Motiviranost. Osnova i korijen. Tvorbena analiza i tvorbeni načini.
9. tjedan	Kolokvij 1 Sintaksa. Sintaktičke jedinice. Spojevi riječi. Članjivost rečenice. Gramatičko ustrojstvo rečenice.
10. tjedan	Rečenice po sastavu. Vrste rečenica. Jednostavne, složene, nezavisne i zavisne rečenice. Obilježeni i neobilježeni red riječi.
11. tjedan	Leksičko semantički odnosi. Sinonimija. Homonimija. Antonimija.
12. tjedan	Prostorna, vremenska i funkcionalna raslojenost leksika.
13. tjedan	Leksičko posuđivanje. Purizam i jezična kultura. Praksa jezičnih nedoumica.
14. tjedan	Imena. Toponimi. Frazemi.
15. tjedan	Kolokvij 2 Leksikografija. Leksikografska analiza i opis. Rječnici i druga referentna literatura te uporaba istog.

Literatura

PRIMARNA:

1. V. Anić, J. Silić: *Pravopis hrvatskoga jezika*, NL i ŠK, Zagreb, 2001.
2. S. Babić, B. Finka, M. Moguš: *Hrvatski pravopis*, ŠK, Zagreb, 1996. (ili novija izdanja).
3. E. Barić i dr.: *Hrvatska gramatika*, ŠK, Zagreb, 1997. (Morfonologija, str. 76 – 94.).
4. S. Težak, S. Babić: *Gramatika hrvatskoga jezika*, ŠK, Zagreb, 2000.
5. G. Berutto: *Semantika*. Zagreb, 1994.
6. M. Mihaljević: „Leksik“, u knjizi *Hrvatski jezični savjetnik*. Zagreb, 1999., str. 282-298
7. Melvinger, J., *Leksikologija* (skripta), Osijek 1984., II/1990.

SEKUNDARNA:

1. S. Babić, S. Ham, M. Moguš: *Hrvatski školski pravopis*, ŠK, Zagreb, 2005.
2. L. Badurina, I. Marković, K. Mićanović: *Hrvatski pravopis*, Matica hrvatska, 2007.
3. *Pravopisni priručnik*, ur. Lj. Jojić, Novi Liber-Jutarnji list, Zagreb, 2004.
4. M. Čubrić, M. Barbaroša-Šikić: *Praktični školski pravopis*, ŠK, Zagreb, 2001.
5. S. Babić i dr.: *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*, HAZU – Globus, Zagreb, 1991.
6. S. Babić: *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*. HAZU - Globus, Zagreb, 1991.
7. R. Katičić: *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika*, NZ Glogus – HAZU, Zagreb, 2002.
8. S. Vukušić, I. Zoričić, M. Grasselli-Vukušić: *Naglasak u hrvatskome književnom*

jeziku, NZ Globus, Zagreb, 2007.

9. J. Silić, I. Pranjković: *Gramatika hrvatskoga jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 2005.

10. D. Raguž: *Praktična hrvatska gramatika*, Medicinska naklada, Zagreb, 1990.

11. T. Sabljak: *Rječnik šatrovačkog govora*, Globus, Zagreb, 1981.

12. V. Brodnjak: *Razlikovni rječnik srpskog i hrvatskog jezika*, ŠN, Zagreb, 1991. ili *Rječnik razlika izmenu hrvatskoga ili srpskoga jezika*, ŠN, Zagreb, 1992.

13. *Hrvatski enciklopedijski rječnik* (ur. R. Matasović i Lj. Jojić), NL, Zagreb, 2002.

14. A. Gluhak: *Hrvatski etimološki rječnik*, A. Cesarec, Zagreb, 1993.

15. Grupa autora: *Rječnik novih riječi*, Minerva, Zagreb, 1996.

16. B. Klaić: *Rječnik stranih riječi*, Nakladni zavod MH, Zagreb, 1990.

17. J. Matešić: *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika*, Zagreb, 1982.

18. *Rječnik hrvatskoga jezika* (ur. J. Šonje), Leksikografski zavod «Miroslav Krleža», ŠK, Zagreb, 2000.

19. R. Simeon: *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva*, I (A – O), II (P – Ž), MH, Zagreb, 1969.

20. K. Spalatin: *Peterojezični rječnik europeizama*, Zagreb, 1990.

21. M. Šimundić: *Rječnik suvišnih tunica u hrvatskome jeziku*

22. F. Tanocki: *Rječnik rodbinskih naziva*, Osijek, 1983.

23. M. Deanović, J. Jernej: *Hrvatsko-talijanski rječnik*, Zagreb, 1997.

24. Šipka, D. *Osnovi leksikologije i srodnih disciplina*, MS, Novi Sad, 1998.

25. Samardžija, M., *Leksikologija hrvatskog jezika*, Školska knjiga, Zagreb 1995.

26. Zgusta, L., *Priručnik leksikografije*, Svjetlos, Sarajevo 1991.

27. Neki od leksikoloških udžbenika za 4. razred gimnazije.

28. L. Sočanac, *Talijanizmi u hrvatskom jeziku*, *Suvremena lingvistika*, Vol.53-54, No.1-2, rujan 2002.

29. Težak, S., *Hrvatski naš svagda(š)nji*, ŠN, Zagreb, 1991.

30. Zoričić, I., *Hrvatski u praksi*, ZN «Žakan Juri», Pula, 1998.

31. *Govorimo hrvatski*, Jezični savjeti (u izdanju Hrvatskoga radija), 1997.

Časopisi

Jezik, Filologija, Rasprave Instituta za hrvatski jezik, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, Fluminensia, Govor, Kolo, Suvremena lingvistika...

Obveze studenata i način polaganja ispita

Obveze studenata	Mjesto i vrijeme izvođenja nastave:		
	Nazočnost nastavi (u postotcima)		
	Oblik nastave	Redovni studenti	Izvanredni studenti
	Predavanja		
	Seminari		
	Vježbe	30	
	Evidencija nazočnosti	Obrasci evidencije nazočnosti studenata na nastavi	
	Uvjeti za dobivanje potpisa (nabrojati):		
	Nazočnost na predavanjima (min.70%), disciplinirano i aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu, pisanje domaćih zadaća (zadaci za samostalnu vježbu).		

Raspored održavanja kolokvija i ispita		
Kolokvij i	redni broj kolokvija	tjedan nastave
	1.	9.
	2.	15.

Ispiti	rokovi	vrsta ispita	datum i mjesto održavanja ispita
	Zimski (I. termin)	pismeni	
		usmeni	
	Zimski (II. termin)	pismeni	
		usmeni	
	Izvanredni	pismeni	
		usmeni	
	Ljetni (I. termin)	pismeni	
		usmeni	
	Ljetni (II. termin)	pismeni	
		usmeni	
	Jesenski (I. termin)	pismeni	
		usmeni	
	Jesenski (II. termin)	pismeni	
		usmeni	

Konzultacije	
dan u tjednu	vrijeme održavanja
3.	10.00 – 11.00
Kontakt informacije	
Email: ivica.antic77@gmail.com ; mob.: 097/7125005	